

[Time: 3:00 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Discuss the meaning, nature and functions of psychology.
- b) Explain the meaning and nature of Educational psychology.
- c) Explain how educational psychology will helps the teacher.

Q.2 Answer Any Two of the following. (20)

- a) State the merits and demerits of Introspection method.
- b) Explain the steps of experimental method State the merits and demerits of experimental method.
- c) What is Clinical method? State its merits and demerits.

Q.3 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain the concept of Growth and Development
- b) Discuss the principles of development.
- c) "Adolescence is the most crucial stage of development" Justify

Q.4 Answer Any Two of the following. (20)

- a) Explain the concept and causes of Individual difference.
- b) Discuss the concept of Environment and Heredity.
- c) Describe characteristics and educational implications of maturation.

Q.5 Write short note on Any Two. (20)

- a) Scope of Educational psychology.
- b) Merits and Demerits of observational method.
- c) Factors affecting development.
- d) Relative Importance of Heredity and Environment.

(मराठी अनुवाद)

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ घ्यावा.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) मानसशास्त्राचा अर्थ, स्वरूप आणि कार्ये यावर चर्चा करा.
- (ब) शैक्षणिक मानसशास्त्राचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
- (क) शैक्षणिक मानसशास्त्र शिक्षकांना कशी मदत करेल ते स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) आत्मनिरीक्षण पद्धतीचे गुण आणि तोटे सांगा.
- (ब) प्रायोगिक पद्धतीचे चरण स्पष्ट करा प्रायोगिक पद्धतीचे गुण आणि तोटे सांगा.
- (क) क्लिनिकल पद्धत म्हणजे काय? त्याचे गुण आणि तोटे सांगा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) वाढ आणि विकास ही संकल्पना स्पष्ट करा
- (ब) विकासाच्या तत्वांची चर्चा करा.
- (क) "किशोरावस्था ही विकासाचा सर्वात महत्त्वाचा टप्पा आहे" याचे समर्थन करा
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२०)**
- (अ) वैयक्तिक फरकाची संकल्पना आणि कारणे स्पष्ट करा.
- (ब) पर्यावरण आणि आनुवंशिकता या संकल्पनेवर चर्चा करा.
- (क) परिपक्वताची वैशिष्ट्ये आणि शैक्षणिक परिणामांचे वर्णन करा.
- प्र.५ टीपा लिहा. (दोन) (२०)**
- (अ) शैक्षणिक मानसशास्त्राची व्याप्ती.
- (ब) निरीक्षण पद्धतीचे गुण आणि तोटे.
- (क) विकासावर परिणाम करणारे घटक.
- (ड) आनुवंशिकता आणि पर्यावरणाचे सापेक्ष महत्त्व.